

Povinné zverejňovanie zmlúv, faktúr a objednávok na internete od 01.01.2011.

Povinnosť zverejňovania zmlúv na je daná:

- Zákonom č. 546/2010 zo 9.decembra 2010, ktorým sa dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov a ktorým sa dopĺňajú niektoré zákony.
- Zákonom č. 211/2000 Z.z. zo 17. mája 2000, o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií).

Základné pojmy:

- **Platnosť zmluvy**, nastáva okamihom, keď zmluva obsahuje všetky náležitosti, ktoré pre ňu predpisuje právny poriadok, spravidla je zavŕšená podpísaním zmluvy všetkými zmluvnými stranami (s uvedením dátumu a miesta podpisu).
- **Účinnosť zmluvy**, nastáva okamihom, kedy zmluva začala spôsobovať zamýšľané právne následky, inak povedané je to možnosť uskutočniť plnenie vyplývajúce zo zmluvy a možnosť domáhať sa tohto plnenia, ide o reálny výkon zmluvne dohodnutých podmienok, práv a povinností. V prípade zmlúv pri ktorých zákon ustanovuje povinné zverejňovanie zmluvy, zmluva je účinná dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia (§ 47a odst. 1 zákon č. 546/2010 Z.z.).
- **Dátum zverejnenia** – je deň nasledujúci po dni kedy bola listina zverejnená v Obchodnom vestníku resp. nasledujúci deň po dni zverejnenia na webstránke povinnej osoby. Po zverejnení je vhodné vyznačiť na listinu pečiatkou dátum zverejnenia.
- **Povinne zverejňovaná zmluva** (§ 5 zákona č. 211/2000 Z.z.) písomná zmluva, ktorú uzaviera povinná osoba a ktorá obsahuje informáciu, ktorá sa získala za verejné prostriedky alebo sa týka používania verejných prostriedkov, nakladanie s majetkom štátu, majetkom obce, majetkom vyššieho územného celku alebo majetkom právnických osôb zriadených zákonom, na základe zákona alebo nakladanie s finančnými prostriedkami Európskej únie.
- **Zmluva** je listina ktorá obsahuje všetky dvoj a viacstranné písomné právne úkony, na základe ktorých vznikajú, menia sa alebo zanikajú práva a povinnosti (bez ohľadu na pomenovanie zmluvy – treba posudzovať podľa obsahu) t.j. dohody, dodatky a iné.
- **Podľa zákona** musia povinné osoby zverejniť „ faktúry a objednávky na tovary a služby do desiatich pracovných dní odo dňa ich doručenia povinnej osobe, najneskôr do 30 dní odo dňa ich zaplatenia na webovom sídle povinnej osoby.
- **Osobami povinnými** sprístupňovať informácie sú štátne orgány, obce, vyššie územné celky, ako aj tie právnické osoby a fyzické osoby, ktorým zákon zveruje právomoc rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb v oblasti verejnej správy, a to iba v rozsahu tejto ich rozhodovacej činnosti.

Povinnými osobami sú ďalej právnické osoby zriadené zákonom a právnické osoby zriadené štátnym orgánom, vyšším územným celkom alebo obcou podľa osobitného zákona.

Čo je možné sprístupniť:

- **Povinná osoba sprístupní** iba informácie o hospodárení s verejnými prostriedkami, nakladaní s majetkom štátu majetkom vyššieho územného celku alebo majetkom obce, o životnom prostredí, o úlohách alebo odborných službách týkajúcich sa životného prostredia a o obsahu, plnení a činnostiach vykonávaných na základe uzatvorenej zmluvy.

Povinne zverejňovanou zmluvou nie je:

- * služobná zmluva,
- * pracovná zmluva a dohoda o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru, zmluva týkajúca sa burzových obchodov a ich sprostredkovania,
- * odplatná zmluva týkajúca sa cenných papierov, zmluva uzavieraná v pôsobnosti Slovenskej informačnej služby a Vojenského spravodajstva,
- * zmluva, ktorej účelom je zabezpečenie ochrany a bezpečnosti v miestach, kde sa vykonáva väzba alebo trest odňatia slobody,
- * zmluva, ktorej účelom je zabezpečenie potrieb cudzích zastupiteľských úradov v Slovenskej republike a zabezpečenie činnosti zastupiteľských úradov Slovenskej republiky v zahraničí.

Čo v prípade, ak povinná osoba nemá zriadenú webstránku.

Povinné osoby, medzi ktoré patria aj obce, mestá a vyššie územné celky, povinne zverejňujú zmluvy na svojej webstránke. Ak nemajú vlastnú webstránku, zmluvy môžu bezodplatne zverejniť v Obchodnom vestníku.

Návrh na zverejnenie zmluvy v Obchodnom vestníku môže podať aj druhá zmluvná strana, napríklad dodávateľ nejakej služby pre ministerstvo, či obec. Môže tak spraviť v prípade, ak nie je povinnou osobou zmluva zverejnená do siedmich dní odo dňa uzatvorenia.

Ako zverejniť zmluvu alebo dodatok k zmluve v Obchodnom vestníku?

O zverejnenie môžu požiadať povinné osoby Obchodný vestník písomne alebo elektronicky .

Ak je zmluva zaslaná na zverejnenie do Obchodného vestníka v elektronickej forme, nezasiela sa už v písomnej forme (a naopak). Obchodný vestník nezodpovedá za prípadnú duplicitu, ktorá by takto vznikla (ako príloha).

Ak je pre povinné osoby, vrátane obcí a miest, prijateľnejšie komunikovať s Obchodným vestníkom písomnou formou, v tom prípade je potrebné poslať do redakcie Obchodného

vestníka kópiu podpísanej zmluvy alebo dodatku zmluvy a priložiť k zmluve resp. dodatku vyplnený príslušný formulár (ako príloha). Následne tieto listiny je nevyhnutné zaslať doporučené na adresu: **Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky**, Redakcia Obchodného vestníka, Župné námestie 13,813 11 Bratislava.

Pre úplnú prehľadnosť je vhodné, následné prekontrolovanie uverejnenia tejto zmluvy v Obchodnom vestníku.

Čo treba spraviť ešte pred poslaním zmluvy?

Zmluvy musia byť zasielané Obchodnému vestníku v znení, v ktorom boli skutočne uzatvorené a preto je vhodné, aby bol tento súlad pred zaslaním skontrolovaný. Je dôležité, aby povinné osoby pamätali na to, že nie všetky zmluvy bude možné zverejniť v úplnom znení. Ešte pred poslaním musia zabezpečiť povinné osoby nesprístupnenie ustanovení zmluvy obsahujúcich informáciu, ktorá sa podľa zákona o slobode informácií nesprístupňuje (t.j. zabezpečiť tzv. anonymizáciu).

Ide teda o časti zmluvy, ktoré

- obsahujú informácie tvoriace **utajovanú skutočnosť** podľa osobitného zákona,
- alebo sú predmetom **bankového tajomstva, daňového tajomstva alebo obchodného tajomstva**.

Čo v prípade, ak zmluva nebude zverejnená?

Ak zmluva nebude zverejnená, nenadobudne účinnosť. Avšak ak nebude zverejnená do troch mesiacov od uzatvorenia, platí, že k uzatvoreniu zmluvy nedošlo.

Zmluvní partneri povinných osôb však môžu konať tiež, ak zverejnenie zmluvy povinnou osobou mešká. Ak nie je povinnou osobou zmluva zverejnená do siedmich dní odo dňa uzatvorenia, môže podať aj druhá zmluvná strana, napríklad dodávateľ nejakej služby pre obec, návrh na zverejnenie zmluvy v Obchodnom vestníku.